

bylo doličeno, uzavřená neplatnou a má každá strana vrátiti vše, co obdržela k svému prospěchu z neplatné smlouvy. Zvláště nutno vrátiti vyplacené peníze se zákonnými úroky ode dne přijetí, vrátiti předané věci nebo nahraditi jich hodnotu, již měly v době přijetí, a dáti přiměřenou náhradu za používání a znehodnocení věcí v mezidobí. Nesporno jest, že žalovaný vrátil stáje žalobkyni již koncem roku 1922. Jest toliko povinen, by zaplatil žalobkyni přiměřenou náhradu za používání stájí a za jich znehodnocení v mezidobí. Znehodnocení stájí žalobkyně ani ne tvrdila. Přiměřená náhrada za používání stáje byla již svrchu stanovena na 2.100 Kč za čtvrt roku. Poněvadž však žalovaný užíval stáje 2 roky od 1. ledna 1921 do 31. prosince 1922, jest povinen zaplatiti za 8 čtvrtletí 16.800 Kč s 5% úroky ode dne doručení žaloby. Na to již zaplatil 13.400 Kč, tak že jest povinen doplatiti ještě 3.400 Kč s 5% ními úroky ode dne žaloby. Neposoudil proto odvolací soud, odsoudiv žalovaného k zaplacení 26.200 Kč s přísl., věc po právní stránce správně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.).

Čís. 8062.

Žaloba, domáhající se pouhého určení, že došlo k zániku určitého právního poměru, není důvodem odkladu exekuce.

(Rozh. ze dne 19. května 1928, R II 132/28.)

Návrhu dlužníka na odklad exekuce k vydobytí služebních požitků soud první stolice vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatelka podala žalobu s touto prosbou: »Určuje se, že nárok žalované proti žalobkyni z rozsudku nejvyššího soudu v Brně ze dne 7. ledna 1925 zanikl tím, že žalovaná odmítla přijati a nastoupiti místo, které jí žalobkyně v říjnu 1925 nabízela za stejných služebních podmínek, jaké měla u dřívější zaměstnavatelky.« Jak z doslovu této žalobní prosby patrně, omezuje se žaloba jen na určení, že skutečností po vzniku exekučního titulu nastalou zanikl nárok Marie P-ové na důchod. Prosba žalobní má doslov, jaký mívají žalobní prosby při žalobě podle § 35 ex. ř., ale přes to nejde o žalobu podle § 35 ex. ř., ježto v den podání této žaloby, — kterýžto den jest pro posouzení právní povahy žaloby po rozumu § 29 j. n. rozhodný, — nebyla ještě povolena exekuce pro důchodové splátky. Ale ani o jinou žalobu, na jejímž podkladě bylo by lze podle § 42 č. 5 ex. ř. žádati o odklad exekuce, v tomto případě nejde, ježto se žaloba domáhá jen určení, že došlo k zániku určitého právního poměru. Nelze přisvědčiti názoru stěžovatelky, že nemusila žalobou žádati, by určeny byly závazky — správněji řečeno povinnosti — které žalované straně vzniknou, bude-li vysloveno zjištění podle prosby žalobní, ježto prý každému je jasno, že tímto zjištěním pomíjí povinnost žalující strany platiti důchod. Názor stěžovatelky odporuje právní podstatě žaloby určovací. Negativním určením zjišťuje se

jen, že tu není určitého práva nebo právního poměru, vyslovuje se tedy jen, že tu není nároku, nezrušuje se však a neprohlašuje ani jinak bezúčinným exekuční titul, tak že určení neexistence určitého práva nebo právního poměru nevede tomu, by exekuce byla povolena a provedena. Žalobou určovací se tudíž dlužník proti exekuci brániti nemůže.

Čís. 8063.

O žádosti za povolení práva chudých rozhoduje procesní soud i tehdy, byla-li podána teprve za řízení ve vyšších stolicích.

(Rozh. ze dne 23. května 1928, R I 349/28.)

Odvolací soud zamítl návrh žalovaného na povolení práva chudých.

Nejvyšší soud z podnětu rekursu zrušil napadené usnesení a vrátil věc soudu první stolice, by rozhodl o žádosti žalovaného za povolení práva chudých.

Důvody:

Soud první stolice vyslovil patrně omylem, že žalovaný požívá práva chudých, ačkoli tento do té doby podle spisů o povolení práva chudých ani nežádal a ještě následující podání o vydání rozsudku a odvolací sdělení kolkoval. Teprve při ústním odvolacím líčení žádal žalovaný o povolení práva chudých, přes to, že žalobce vzal odvolání zpět, že se žalovaný vzdal nároku z prvního rozsudku (patrně na útraty) a že věc takto byla ukončena. Vysvědčení chudoby předložil žalovaný odvolacímu soudu teprve dodatečně (§ 10 (4) cís. nař. ze dne 15. září 1915, čís. 279 ř. zák.), načež po jeho doplnění zamítl odvolací soud návrh žalovaného na povolení práva chudých usnesením, jež nyní žalovaný rekurem napadá. Odvolací soud spisy předložil, nevysloviv podle § 522 druhý odstavec c. ř. s., zda sám nehodlá rekursu vyhověti. Ale odvolací soud nebyl vůbec příslušným, by o žádosti za povolení práva chudých rozhodl, neboť rozhodnutí to náleží vždy soudu první stolice, to i tehdy, byla-li žádost podána za řízení ve vyšších stolicích (§§ 65 a 66 c. ř. s.). Napadeným usnesením byl pošinut také pořad stolic pro rozhodnutí o rekursu (§ 3 j. n. a § 72 c. ř. s.). Napadené usnesení odvolacího soudu jest zmatečné podle § 477 čís. 3 a § 514 druhý odstavec c. ř. s., a bylo je zrušiti z moci úřadu.

Čís. 8064.

Byla-li dána výpověď z bytu neujaté pozůstalosti, není pro rozhodnutí o účinnosti výpovědi předurčující otázkou podle § 236 (259) c. ř. s. otázka, zda jsou splněny předpoklady § 6 (1) zák. o ochr. náj. pro dědice.

(Rozh. ze dne 23. května 1928, R I 362/28.)